

Útmutató

Lehetőségek
a 25 év alatti munkanélküliek számára

Szerkesztő: Sajgál Rózsa

A kiadvány az Európai Unió társfinanszírozásával jött létre az ESPY (Experimentation on Social Policy for Youth) projekt, PROGRESS (2007-2013) keretén belül.

Az ifjúsági munkanélküliség Európa-szerte magasabb, mint a teljes munkaképes korú lakoságnál mért munkanélküliség. Magyarországon azonban a fiatalok relatív hátránya lényegesen meghaladja az Európai Unióban megszokott szintet. Az elmúlt évek kedvezőtlen gazdasági folyamatai mindenütt aránytalanul sújtották a fiatal korosztályt, de Magyarország e téren is az átlagosnál rosszabbul szerepelt: a fiataloknak a többi munkavállalóhoz viszonyított hátránya jobban nőtt, mint az EU-tagállamok többségében. Ráadásul a probléma méretét részben elfedi a fiatal korosztály kiugróan – az EU-ban szinte példa nélkül állóan – magas inaktivitása.

Az ifjúsági munkanélküliségi ráta általában meghaladja a teljes rátát, az uniós országokban is. De Magyarországon a 2000-es évtized elején e különbség még kisebb volt, mint az EU átlagában, a válság kirobbanását követő években pedig már 4-5%-ponttal nagyobb. Az ifjúsági munkanélküliség növekedési időszakai nagyjából egybeestek a teljes munkanélküliség romlásának időszakaival, de az ifjúsági munkanélküliség mindig felnyitva követte a teljes munkanélküliség mozgását, és ez az aránytalanság szinte folyamatosan drasztikusabb volt, mint az uniós átlagában. Úgy tűnik tehát, hogy Magyarországon a fiatalok munkanélküliségi szintje a többi korosztályhoz, és más országokhoz képest is kedvezőtlen. Ám a fiatalok aktivitási szintje is eltér – kedvezőtlen irányban – az uniós mezőny átlagától, méghozzá a munkanélküliségnél jóval drasztikusabban.

Összefoglalva, a fiatalok munkanélküliségével, illetve alacsony munkapiaci aktivitásával kapcsolatos politikáknak alapvetően két problémára kellene megoldást találni:

1. arra, hogy a felsőfokúnál alacsonyabb képzettségűek, és különösen a legfeljebb nyolc osztályt végeztek foglalkoztatási esélyeiben mutatkozó jelentős magyar hátrányt – és az ebből fakadó alacsony munkapiaci jelenlétet és magas munkanélküliséget – csökkentsék, illetve eliminálják. Ez már csak azért is lényeges, mivel előrejelzések szerint az előttünk álló évtizedben az alacsonyan képzett fiatalok száma már nem fog tovább csökkenni, sőt nőhet is (Hermann – Varga, 2012).

2. arra, hogy a még tanulók esetében emelkedjen a munkapiaci aktivitás, mivel az így szerzett munkatapasztalat a tanulás befejezését követően hasznos lehet az elhelyezkedési esélyeket illetően – a vállalatok számára kevésbé kockázatos, így vonzóbb lehet a bizonyos fokú munka- és szakmai tapasztalattal rendelkező pályakezdők alkalmazása, mint a minden gyakorlat nélkül a munkapiacra kikerülő pályakezdőké.

Következtetések

A magas ifjúsági munkanélküliség nem magyar sajátosság, hanem olyan probléma, amely uniós-szerte fejtörést okoz, és megmegújuló válaszkísérleteket generál az egyes tagállamok és az EU szintjén egyaránt. Annak a ténynek, hogy a magyarországi fiatalok elhelyezkedési problémái az uniós mezőny átlagánál is kedvezőtlenebb – munkapiaci jelenlétük pedig már-már tragikusan alacsony – a gyökere nagyrészt az oktatási rendszerben keresendő, több vonatkozásban is. Egyrészt az alapfokú oktatás rendkívül egyenlőtlen színvonala oda vezet, hogy egész társadalmi csoportok nagyon hiányos alapkészségekkel hagyják el az általános iskolát. Ez rendkívüli tehertétel – amely súlyosan kihat a szakmunkásképzőkben tanulók készségeire és jövőbeli foglalkoztatási esélyeire is – és gyors orvoslást igényelne; ám ehhez a közoktatással, nem utolsósorban annak esélykiegyenlítő funkciójával szembeni követelmények, illetőleg a hozzájuk rendelt anyagi és emberi erőforrások radikális újragondolására lenne szükség. Másrészt a magyarországi diákoknak a tanulás melletti munkavégzése nemzetközi mércével igen alacsony. Emögött több tényező is áll, de nagy szerepet játszik a középszintű oktatásnak a kevésbé gyakorlatorientált jellege: a dolgozó diákok arányát tekintve különösen nagy a lemaradás az ún. duális, vagy ahhoz közelítő szakoktatási rendszert működtető országokhoz képest.

Forrás: Matheika Zoltán Az ifjúsági munkanélküliség magyarországi sajátosságai
http://www.fesbp.hu/common/pdf/tanulmany_tarki.pdf

Az Ifjúsági Garancia Program

Az Európai Unió finanszírozásával megvalósuló Ifjúsági Garancia Program (IGP), lényege, hogy azon 15-25 év közötti fiatalok számára, akik se nem tanulnak, se nem dolgoznak, a foglalkoztatási szolgálatnak 6 hónapon (illetve később már 4 hónapon) belül valamilyen konkrét lehetőséget kell felajánlani az elhelyezkedésre, az önfoglalkoztatásra, a munkatapasztalat-szerzésre, vagy a tanulásra. A cél az, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, illetve hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához. A program több lépcsőben valósul meg. Első lépésben a már legalább 6 hónapja munkanélküli fiataloknak kell lehetőséget kínálni, ezt követően lépésről lépésre megoldást találva valamennyi 25 év alatti tanulmányait befejező, vagy félbehagyó, elhelyezkedni nem tudó, vagy állását veszítő és segítséget kérő fiatal számára. 2018-ig fokozatosan terjeszti ki a program a segítségnyújtást, minden 25. életévét be nem töltött, nem tanuló és nem dolgozó személyre.

Az uniós iránymutatásoknak megfelelően egységesen a foglalkoztatási szolgálat a belépési pont az érintett fiatalok számára.

Az Ifjúsági Garancia keretében 2014-2020 között a foglalkoztatási szolgálatnak összesen legalább 180 ezer 25 év alattinak kell segítséget nyújtania az elhelyezkedéshez, elhelyezkedésüket segítő képzettség megszerzéséhez, vagy a vállalkozóvá válásukhoz.

A projekt lebonyolítása során a Közép-magyarországi régió belüli Budapesten legalább 1610 fiatal részvételét kell biztosítani. Az Ifjúsági Garancia Program a foglalkoztatási eszköztár mellett az oktatás, a szakképzés, a szociális terület eszközrendszerére is épít.

A projekt célcsoportja

15-25 év közötti fiatalok, akik se nem tanulnak, se nem dolgoznak (angol rövidítés: NEET – not in education, employment, or training).

A projekt közvetlen céljai:

- a nem tanuló, nem foglalkoztatott fiatalok számára - a sajátos igényeik figyelembevételével - bérjellegű támogatások és munkaerő-piaci szolgáltatások rendelkezésre bocsátásával, a munkatapasztalat-szerzés lehetőségének megteremtésével, vállalkozóvá váláshoz támogatás nyújtásával segíteni a munkába állást, önfoglalkoztatóvá válást;
- a fiatalok sajátos igényeivel összhangban, munkaerő-igényre/keresletre épülő képzési lehetőségek biztosítása;
- a megszerzett tudással az alkalmazkodóképességük növelése, hogy a munkaerő-piac változásaira versenyképesebb tudással, készségekkel tudjanak reagálni.

Projekt nyújtotta támogatási lehetőségek

A társadalmi fenntarthatóság kiemelkedően fontos eleme a fiatal generáció boldogulása, valamint a célcsoport életkorból adódó hátrányos helyzetének csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése.

1. KÉPZÉSEK SZERVEZÉSE

A programban jelentős szerepe van a humánszolgáltatásoknak, valamint az elhelyezkedést, illetve munkaerő-piacra történő integrációt elősegítő képzéseknek.

A támogatás megítélésénél további fő szempont az ügyfél képzésének munkaerő-piaci indokoltsága, a munkaerő-piaci pozíció javulása, ill. a gazdaság elvárásai, a minél gyorsabb kikerülés a regisztrációból, valamint a támogatás költséghatékonysága.

A projekt megvalósításának időszakában, valamennyi képzési évet fentieknek megfelelően készítjük elő, mely tevékenység során biztosítani kívánják a képzési programok folyamatos rendelkezésre állását, továbbá a képzéseket lebonyolító intézmények kiválasztása során biztosítják, hogy valamennyi, a vonatkozó jogszabályokban rögzített előírásoknak megfelelő, képzéssel foglalkozó piaci szereplő azonos feltételek mellett, egyenlő eséllyel beléphet a program keretében képzést biztosító intézmények körébe.

Az előzőekben leírtak biztosítják továbbá, hogy a foglalkoztatást elősegítő képzés megfelelő színvonalon fog teljesülni.

A célcsoport részére nyújtott képzési támogatás mellé keresetpótló juttatás nyújtását a 6/1996. évi (IV.) MüM rendelet alapján, a közfoglalkoztatási bér 100 %-kal megegyező mértékű megállapításával, valamint ezen felül a képzéshez kapcsolódó helyi és minimális esetben előforduló helyközi utazás költségtámogatását (a már korábban megvalósult programok tapasztalatait figyelembe véve) tervezik az IGP megvalósítói.

2. FOGLALKOZTATÁST ELŐSEGÍTŐ TÁMOGATÁSOK

A keresleti-kínálati oldal összehangolása a folyamatos kapcsolattartás eredménye, melyet az IGR munkatársai minden rendelkezésre álló eszközzel fenntartanak, szélesítenek. Az álláshelyek feltárása, felkutatása, a megfelelő munkaerő megtalálása felöleli a napi munkatevékenységüket.

A programba bevont fiatalok lehetőséget kapnak arra, hogy a munka világába könnyebben beléphessenek, ezáltal megszerezve az adott munkakör ellátásához szükséges gyakorlati tudást, amit egyébként nagymértékben nehezít a munkáltatók azon hozzáállása, hogy nem szívesen vállalják a fiatal, tapasztalatlan munkavállalók betanítását.

Azon munkáltatók részére, amelyekkel már kapcsolatban állnak az IGP-vel (állásbörzéken, munkáltatói fórumon, korábbi projektben részt vett munkáltatók, stb.) folyamatosan tájékoztatást nyújtanak az igényelhető támogatási lehetőségekről. A munkáltatói kapcsolattartó az újonnan látószögünkbe került munkáltatók megkeresésével, információval bővíti a potenciális foglalkoztatók körét. A munkáltatóknak nyújtható bérjellegű támogatások a projekten belül több csoportba sorolhatók, csoportonként eltérő konstrukcióval.

A támogatásban részesülő foglalkoztatóknak minden hónapban kötelességük igazolni a munkaviszony meglétét, valamint eleget kell tenniük az elszámolási kötelezettségeiknek (Elszámoló lap, bérjegyzék, stb.).

3. A PROJEKTBEN NYÚJTHATÓ BÉRJELLEGŰ TÁMOGATÁSOK RÖVIDEN:

A foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás esetében a támogatott időszakot tovább-foglalkoztatási kötelezettség követi, amely a támogatott időszak 50%-a. Az időtartama maximálisan 8+4 hónap (8= támogatott időszak, 4=tovább-foglalkoztatási kötelezettség). A támogatott időszak alatt a munkáltató az őt terhelő munkavállalói bruttó bér és a szociális hozzájárulási adó együttes összegének 70%-át kapja, a tovább-foglalkoztatási kötelezettség alatt támogatás nélkül kell a munkavállalót foglalkoztatnia.

A bérköltség-támogatás 3 különféle konstrukcióban nyújtható, mindegyik a munkatapasztalat-szerzést célozva. A maximálisan leghosszabb időtartamra adható (10+5 hónapra) támogatás az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokat hivatott segíteni az elsődleges munkaerő-piacon való elhelyezkedésben és a tartósan ottmaradásban. Ez a forma az előbb említett foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatástól a támogatás mértékében tér el, ugyanis ennél a konstrukciónál a munkabér és a ténylegesen fizetendő szociális hozzájárulási adó 100 százalékának megtérítése adható. A legfeljebb 6+3 hónap időtartamra adható bérköltség-támogatás azon 25 év alatti fiatalok részére nyújt segítséget, akik nem alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, tehát mindenki más számára, akik az előző konstrukcióban nem vehetnek részt. Az előbb leírtaktól, illetve a maximálisan megítélhető időtartamtól eltekintve minden elemében megegyezik az előbb ismertetett (10+5 hónap) támogatással. A legfeljebb 90 napra adható, a munkaviszonyban foglalkoztatott személy munkabére és szociális hozzájárulási adója legfeljebb száz százalékának megfelelő összegű támogatás nyújtásával, az IGP célja egyrészt oldani a munkáltatók előítéleteit (a munkavállaló munkavégző képességének, munkabírásának megismertetése által). Másrészt, hogy a résztvevők önmaguk is meggyőződjenek arról: alkalmasak a képzettségük, a képességeik, esetleg a korábbi szakmai tapasztalataik alapján a valós munkafeltételek között zajló munkavégzésre. E támogatásnál nincs tovább-foglalkoztatási kötelezettsége a munkáltatónak.

4. VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁS TÁMOGATÁSA

E támogatás azon 25 év alatti álláskeresőknek, az önfoglalkoztatás útján elindulni kívánó fiataloknak hivatott segíteni a kezdeti szakaszban, akik ötlettel, ambícióval rendelkeznek saját vállalkozás indításához. A projekt keretében legfeljebb hat hónap időtartamra, a kötelező legkisebb munkabér összegéig terjedő támogatás adható havonta.

5. MUNKAERŐ-PIACI SZOLGÁLTATÁSOK

A célcsoport sajátos szükségleteiből adódó nehézségek áthidalását célzott munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtásával/biztosításával oldják meg. A különböző, egyénre szabott szolgáltatások mellett a mentori tevékenység már a kiválasztási, bevonási szakaszban megjelenik, mely során a széleskörű tájékoztatás a projekt nyújtotta lehetőségekről, a részvételi szándék erősítése, a motiváció felkeltése, majd későbbi fenntartása is kiemelt fontosságú az egyéni program sikeressége érdekében.

Fiatalok bevonása a munkaerő-piaci programba:

A 15-25 év közötti fiatalok számára belépési pontként a lakhely, illetve tartózkodási hely szerinti Foglalkoztatási Osztály szolgál.

A fiataloknak a munkaerő-piaci programba való belépéshez szükséges álláskeresőként regisztrálnia, együttműködni az illetékes kerületi Foglalkoztatási Osztállyal.

Képzési támogatás és vállalkozóvá válás támogatás esetén kérelmet szükséges benyújtania a regisztrációt követően, majd a kérelem mellé az előírt dokumentumokat be kell juttatnia az Osztályra.

A képzési programok megnevezése, indulása a www.jokepzes.hu oldalon a Támogatott képzések menüpont alatt elérhetőek. A képzésekre az online felületen regisztrálni kell, és ezek után lehet adott programra online is jelentkezni.

Bérijellegű támogatás esetén a munkáltatónak szükséges benyújtania a kérelmét a támogatás iránt, majd a fiatal kiválasztása után történik a közvetítés, hatósági szerződés-, majd pedig a munkaszerződés megkötése.

További információ:

www.munka.hu
<http://www.kormanyhivatal.hu/hu/budapest>
ifigari.budapest@lab.hu

Ifjúsági garancia program

Kik jelentkezhetnek?

15 évnél idősebbek, 25 évnél fiatalabbak

Életvitelszerűen Budapesten tartózkodók

Nappali tagozaton nem tanulók

Nem dolgozók (rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők)

Igényelhető támogatások

Ingyenes képzés

Ingyenes OKJ-s, idegen nyelvi, vezetői engedély megszerzésére irányuló* és egyéb tanúsítványt adó (intenzív) képzések

és
Utazási költségtérítés (BKV havi bérlet a képzés ideje alatt)

és
Keresetpótló juttatás (max. bruttó 79.155 Ft/hó a képzés ideje alatt).

*C, C+E, D kategória és GKI, de keresetpótló juttatás ezekhez a képzésekhez nem igényelhető

Munkába állás

A munkáltatók támogatása a 25 éven aluliak foglalkoztatásának elősegítéséért: a munkabér és az azt terhelő szociális hozzájárulási adó (vagy ezek egy részének) megtérítése a munkaadók részére.

Tipp:

Jelzd önéletrajzodban és az állásinterjú során, hogy foglalkoztatásod esetén a munkáltató jogosult az ifjúsági Garancia Program bérjellegű támogatásainak igénylésére!

Vállalkozás indítása

Bérjellegű támogatás: 6 hónap időtartamra, havonta maximum a mindenkori minimálbér összege (2016-ban bruttó 111.000 Ft/hó) vagy

Tőketámogatás a "Vállalkozz Itthon Fiatal!"* program keretében:

- maximum 3 millió forint támogatás 10%-os önrésszel,
- a vállalkozás vezetésére felkészítő képzés,
- tanácsadás az üzleti terv elkészítéséhez.

*További információk: www.ofa.hu

A jelentkezés lépései

1. Kapcsolatfelvétel az Ifjúsági Garancia Program lakóhely szerint illetékes szakmai megvalósítóival.
2. Regisztráció álláskeresőként a lakóhely szerint illetékes foglalkoztatási osztályon (korábban munkügyi kirendeltség).
3. Kérelem benyújtása a foglalkoztatási osztályra: Álláskeresőként képzés és vállalkozóvá válási támogatás iránti kérelem benyújtása. Munkaadóként bérjellegű támogatás iránti kérelem benyújtása (a munkaszerződés megkötése előtt!).

Elérhetőségeink

Kalmár Szilvia szakmai megvalósító, +36 70 903 4215

<http://fovaros.munka.hu/> Nyitóoldal ▶ Programok ▶ Európai Unió Programok ▶ VEKOP 8.2.1-15

VEKOP 8.2.1-15

IFJÚSÁGI GARANCIA A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓBAN

